

*Sõiduautode kasutamise
maksustamine alates*

1.12.2014

1.12.2014 jõustuvad
käibemaksuseaduse muudatused,
mille eesmärgiks on piirata
segaotstarbelises (nii ettevõtluses
kui eratarbimises) kasutuses olevate
sõiduautode ostmisel, rentimisel,
liisimisel ja nende tarbeks tehtud
jooksvatelt kuludelt tasutava
käibemaksu mahaarvamist.
Muudatuste jõustumine eeldab
nõusoleku saamist Euroopa Liidu
Nõukogult, mida on oodata oktoobris.

Kontaktandmed:

Villi Tõntson

E-mail: villi.tontson@ee.pwc.com

Ain Veide

E-mail: ain.veide@ee.pwc.com

Hannes Lentsius

E-mail: hannes.lentsius@ee.pwc.com

AS PricewaterhouseCoopers

Maksuosakond

Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

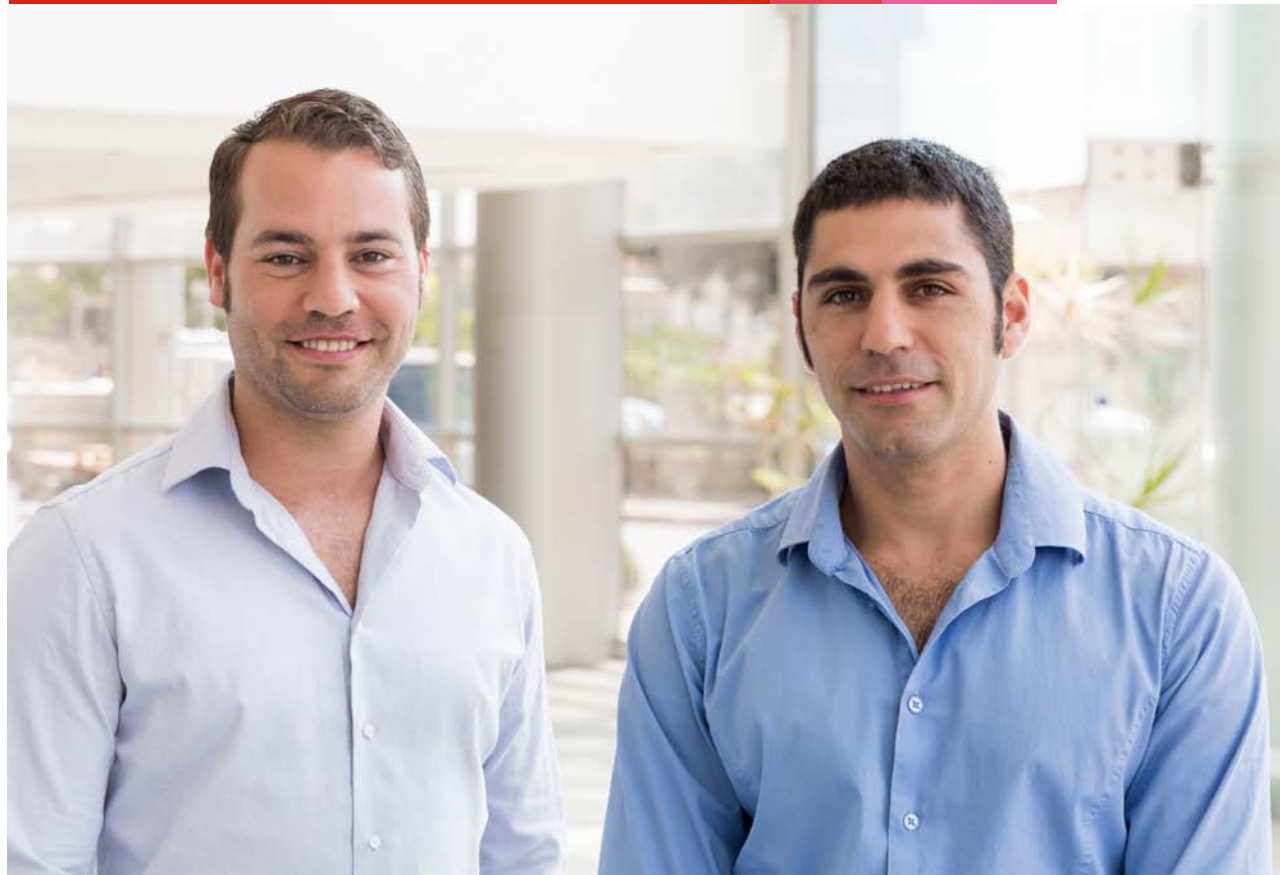
Tel: 614 1800

E-mail: tallinn@ee.pwc.com

www.pwc.ee

Maksuteade

*Sõiduautode eri
Eesti, oktoober 2014*



Sõiduauto

Sõiduautoks loetakse üksnes M1 (sh M1G) kategooria sõidukeid, mille täismass ei ületa 3,5 t ja millel lisaks juhiistmele ei ole rohkem kui 8 istekohta (KMS § 2 lg 12). N1 (sh N1G) kategooria sõidukeid sõiduautodeks ei loeta ja muudatused selliste sõiduautode soetamist ja kasutamist ei puuduta.

50%-line mahaarvamine

Üldreeglina (KMS § 30 lg 3) lubatakse sõiduauto puhul maha arvata sisendkäibemaksu 50% ulatuses, sest Rahandusministeeriumi hinnangul kasutatakse valdavalt osa sõiduautodest ka ettevõtlusväliselt. Kuna sisendkäibemaksu mahaarvamist piiratakse, siis ei kuulu erakasutus enam maksustamisele käibemaksuga. Seetõttu tühistatakse sõiduauto omatarbe säte (KMS § 12 lg 7). Edaspidi ei ole vaja enam deklareerida ja tasuda käibemaksu omatarbe maksubaasilt¹. Praegu on käibemaksusumma, mida tuleb maksimaalselt tasuda omatarbelt, 43 eurot kuus (256/1.20*0,20).

Isiklike sõitude kinnimaksmine

Kui töötaja peab tööandjale erasõitude maksumuse hüvitama rahaliselt, siis erinevalt praegu kehtivast regulatsioonist, ei kuulu makstav tasu maksustamisele käibemaksuga. Seadusandja on leidnud, et hoolimata sõiduauto tasulisest kasutata andmisest ei saa seda pidada tööandja ettevõtluseks KMS-i mõistes ja maksustatavat käivet ei teki (KMS § 4 lg 2 p 8)². Seetõttu erasõitude kinnimaksmine tööandjale ei taga 100%-list sisendkäibemaksu mahaarvamist (KMS § 30 lg 4 p 5). Selline regulatsioon ilmus seadusesse Riigikogu rahanduskomisjoni initsiatiivil eelnõu menetluse käigus.

100% mahaarvamine

Viiel erandjuhul on võimalik ka pärast 1.12.2014 sõiduauto soetamisel ja sõiduauto tarbeks tehtud jooksvatelt kuludelt sisendkäibemaks maha arvata 100%-liselt (KMS § 30 lg 4 punktid 1-5). Esimese grupi moodustavad need sõiduautod, mida ostetakse kas edasimüügiks või kasutuslepingu alusel kasutusse andmiseks (p 1 ja 2). Kasutuslepingutena on mõeldud kasutuslepinguid võlaõigusseaduse tähenduses (liisinguleping, üürileping jne). Teise grupi moodustavad sõiduautod, mida kasutatakse spetsiifilisel otstarbel – taksona ja õppesõiduautona (p-d 3 ja 4). Lisaks on võimalik maha arvata sisendkäibemaks täies ulatuses, kui sõiduautot kasutatakse eranditult vaid ettevõtluse tarbeks (p 5). Eelnõu menetlemise käigus jäeti sellest punktist välja lauseosa „mis peab olema maksukohustuslase poolt tõendatud“. See tähendab, et tõendamiskoormus jaotub maksuvaidluse korral tavapärasel moel ja ei ole „kaldu“ maksumaksja suunas. Kui maksumaksja peab sõiduauto töösõitudeks kasutuse kohta arvestust sõidupäeviku vormis ja esitab selle MTA-le tõendina, siis eeldatakse sõidupäevikusse kantud andmete õigsust. Kui MTA-l tekib kahtlus andmete õigsuses, siis peab MTA uurimispõhimõttest lähtuvalt välja selgitama tegeliku olukorra ja tuvastama kõik olulised asjaolud. Kui MTA suudab maksuotsuses ettevõtlusvälise kasutuse nõuetekohaselt motiveerida, siis lasub maksumaksjal kohustus tõendada, et maksusumma on määratud valesti.

¹ Omatarbe maksustamine jääb alles taksodele ja õppesõiduautodele, kui neid kasutatakse eratarbeks.

² Kui tegemist on taksona või õppesõiduautona kasutatava sõidukiga, siis sellise sõiduauto tasuline kasutamine siiski loetakse ettevõtluseks.

Kaheaastane korrigeerimisperiood

Kui sõiduauto soetamisel arvatakse sisendkäibemaks maha erandina 100%-liselt, siis peab käibemaksukohustuslane kasutama sõiduautot järjest vähemalt 2 aastat eesmärgipäraselt nendeks tegevusteks, mis võimaldavad sisendkäibemaksu mahaarvamise täies ulatuses. Kui kaheaastase „jälgimisperioodi“ vältel toimus kasutusotstarbes muutus, siis tekib algselt täies ulatuses mahaarvatud sisendkäibemaksu korrigeerimise kohustus kasutusotstarbe muutumise kuus (KMS § 30 lg 7). Kasutusotstarbe muutus tähendab oma sisult sõiduauto kasutamist konkreetsel maksustamisperioodil ka eratarbimises.

Kui sõiduauto osteti näiteks 2015. a jaanuaris ja arvati ostmise kuul sisendkäibemaks maha täies ulatuses (näiteks 4000 eurot), siis sõiduauto erisoodustuse deklareerimine 2015. a detsembris toob kaasa kohustuse maksta tagasi 1083 eurot ($4000 \cdot 50\% \cdot 13/24$). Korrigeerimisel lähtutakse sellest, kui suure osatähtsuse kogu perioodist moodustas proportsionaalselt periood pärast kasutusotstarbe muutust.

Kaheaastane jälgimisperiood puudutab üksnes neid sõiduautosid, mis ostetakse või võetakse kapitalirendile alates 1.12.2014. Kasutusrendi lepingu alusel kasutatavale sõiduautole kaheaastane jälgimisperiood ei kohaldu.

Sõiduauto müügil sisendkäibemaksu korrigeerimine

Eelnõu menetlemise käigus väljendas Rahandusministeerium arvamust, et sõiduauto ostmisel osaliselt mahaarvatud sisendkäibemaks (50%) on võimalik ümber arvestada sõiduauto müügil, kui sõiduauto on arvele võetud põhivarana ja müük toimub 5 aasta jooksul sõiduauto arvelevõtmisest „kasutuses oleva põhivarana“. Sõiduauto, mille ostmisel arvati sisendkäibemaks maha osaliselt, müük maksustatakse käibemaksuga (kas 20% või 0%). Ümberarvestamisel lähtutakse rahandusministri määruse nr 39 §-st 2. Antud määrus reguleerib muuhulgas

ka sisendkäibemaksu korrigeerimist, kui maksumaksja müüb maksustatavalt põhivara, mille soetamisel arvas maha sisendkäibemaksu osaliselt.

Uued lahtrid käibedeklaratsioonis

Kavandatakse käibedeklaratsiooni täiendamist uute lahtritega 5.3 ja 5.4, et MTA saaks käibemaksukohustuslaselt infot, kui suures summas on rakendatud sõiduautodega seotud kaupadelt ja teenustelt sisendkäibemaksu mahaarvamisel põhireeglit (50%) või erandeid (100%).

Mahaarvatav sisendkäibemaks on kuni 50%

Kui põhiosa käibemaksukohustuslase (näiteks MTÜ, riigiasutus, jms) tegevusest ei ole loetav ettevõtluseks ja sisendkäibemaksu mahaarvamisel rakendatakse proportsiooni, mis on alla 50%, siis sama proportsiooni peaks kasutama ka sõiduautoga seotud kuludelt sisendkäibemaksu mahaarvamisel.

Põhivara määruse alusel sisendkäibemaksu korrigeerimine

Ettevalmistamisel on muudatused rahandusministri määruse nr 39 §-i 2. See säte reguleerib sisendkäibemaksu korrigeerimist põhivara müümisel või põhivara maksustatava käibe tarbeks osatähtsuse muutumisel, kui kuludelt põhivara soetamiseks või parendamiseks arvati sisendkäibemaks maha osaliselt. Ülevaate muudatustest anname pärast muudatuste vastuvõtmist.

Tähelepanu: käesolev "Maksuteade" sisaldab ainult üldistatud tasemel lühikokkuvõtet muudatustest õigusaktides ning seda ei saa kasutada nõuandena konkreetsetes olukorras käitumiseks. Igasugune nõuanne peab lähtuma maksumaksja konkreetsest faktilisest olukorrast ja õigusakti täistekstist. AS PricewaterhouseCoopers ei vastuta ühegi tagajärje eest, mis tekib seoses käesoleva informatsiooni kasutamisega. ©2014 AS PricewaterhouseCoopers. Kõik autoriõigused kaitstud. "PricewaterhouseCoopers" viitab Eesti seaduste alusel asutatud ja tegutsevale äriühingule AS PricewaterhouseCoopers või kontekstist lähtuvalt teistele PricewaterhouseCoopers International Limited rahvusvahelise võrgustiku liikmetele, kellest igaüks on eraldiseisev ja sõltumatu juriidiline isik.